

YLÖJÄRVI, Ylöjärven kl.

Uusi-Mikkola Rn:o 39²

Koekaivaus tiealueella 7 - 9.9.

1971

liitteenä ote TVH:n suunnitelma-
kartasta 1:2000

diat n:o 259 - 263

löydöt KM 18499:1-6

TVL:n Hämeen piirin pyynnöstä ja Esihistoriallisen osaston määräyksestä suoritti allekirjoittanut koekaivauksen Ylöjärven pitäjän Ylöjärven kylässä olevan Uusi-Mikkola Rn:o 39² nimisen tilan maalla, paikalla johon välittömästi kaivauksen jälkeen alettaisiin rakentaa Vaasa-Tampere valtatie N:o 13 ja Soppeenmäen uutta liittymää. Samassa yhteydessä sovittiin Ylöjärven kunnan kanssa, että tiealueen etelä- ja lounaispuolella olevaa ja kunnan omistamaa peltoaluetta tutkittaisiin samalla, koska alueelle oli suunnitteilla rakennuksia.

TVL asetti käyttöön kaivinkoneen kuljettajineen sekä kaksi työmiestä, kunnalta saatiin sama määrä työvoimaa.

Paikka sijaitsee Ylöjärven kirkosta n. 1 km kaakkoon, valtatie 13:n ja vanhan Vaasan maantien välissä, Mikkolan talon länsiluoteispuolella olevalla peltoaukealla. Pelto on loivasti koilliseen kohti Keijärveä viettävää maata, johon oli kylvetty syysviljaa.

TVL:n puolesta tielinja merkittiin maastoon, jonka jälkeen kaivinkone teki tielinjan keskiviivaa noudattaen n. 1,5 m:n leveyistä koeojaa. Kone poisti ruokamullan ja sen alta paljastuva vaalea hiekka tasoitettiin lapioiden ja lastojen käyttäen siileiksi ja puhtaaksi. Tielinjalle tehdyn koeojan pituus oli runsas 200 m, kunnan alueelle tehtiin oja yht. n. 300 m pituudelta. Ojien sijainti selviää karttaliitteestä (punaiset katkoviivat).

Ruokamultakerroksen vahvuus alueella vaihteli 30 - 50 cm:iin; se oli vahvinta alueen länsiosassa, lähinnä Soppeenmäelle tulevaa tietä. Ruokamullan alta tuli esiin vaaleankeltainen, hieno hiekka, jossa kaikkien tummempien läiskien erottaminen oli helppoa. Maa oli täysin kivetöntä.

Kaikissa ojissa oli näkyvissä ruokamullan täyttämiä, n. 30 - 50 cm leveitä ja 10-20 cm syviä, alas kapenevia painanteita, jotka kulkiivat ojien poikki suunnassa NNW-SSE. Syvennykset olivat säännöllisten välimatkojen päässä toisistaan, samalla etäisyydellä kuin tavallisesti peltosarkojen väliset ojat. Kysymyksessä ovat vanhat täytetyt ojat.

Kartalle merkityissä kahdessa X kohdassa oli vaaleassa hiekassa heikosti punaruskeaa maata ja runsaasti hiiltä, hiiltyneitä puita (isoja oksia jne). Tielinjalle tehdystä ojasta esiin tulleen palomaa-alueen koko oli n. 150 x 100 m ja syvyys n. 40 cm ruokamullan ja vaalean hiekan rajalta laskien. Toisen palopaidan koko oli 200 x 150 m ja syvyys ruokamullan alarajalta laskien 50 cm. Maa oli tällä kohdalla tiivistä (edellisessä ei ympäristöään tiiviimpää) ja punertavanruskeassa palomaassa oli hiiltä melko runsaasti. Kummastakaan alueesta ei hiilien ohella löytynyt mitään muuta (hiilinäytteet KM 18499: 5,6).

Ennen koeojien avaamista paikalle poimittiin pellon pinnasta läheltä Soppeenmäen tietä pari pii-iskosta, joista toinen saattaa olla tuluspiin pala, pieni piikaavin, ja kaksi kivilajillisista. Etsiskelyistä ja ruokamullan tarkkaamisesta huolimatta ei enempää löytöjä tullut, ei myöskään vaaleasta hiekasta tai siinä näkyneistä syvennyksistä, jotka kaikki kaivettiin pohjaan saakka. (löydöt KM 18499:1-4)

Mikäli paikalla on ollut kivikautista asutusta, on se tuhoutunut viljelystöissä tai ko. alue on aivan reuna-alueetta, niin vähäisiä ja epämääräisiä olivat merkit siitä. Mikkolan mailta

Keijärven rantapelloista on aikojen kuluessa saatu Museoon useampiakin kiviesineitä ja sikäli on mahdollista ajatella kivikautisen asuinpaikan löytyvän jostain Keijärven rantapelloilta. Toisaalta koekaivauksen yhteydessä poimitut löydöt saattavat yhtä hyvin olla kulkeutuneet paikalle esim. muualta tuodun ruokamullan mukana.

Varsinaiseen tarkoitukseensa nähden osoittaa, jatkuuko Mikolan -Salomaan piha-alueilla todettu ja osaksi tutkittu kalmisto peltoalueelle asti, koekaivauksen tulos oli negatiivinen. Koeojissa ei ollut näkyvässä mitään ruumishautoihin tai polttokalmistoon viittaavaa. Myöskin ruokamulta oli löydötön, päinvastoin kuin 1959-60 kaivauksissa, jolloin esineenpaloja ym. löydettiin myös ruokamullasta.

Helsingissä 13.3.1972

Mirja Koskimies
Mirja Koskimies

ts. tutkija

Luettelo kertomukseen liittyvistä dioista

- N:o 259 koejaa Mikkolan puutarhan länsipuolella pellolla
" 260 yleiskuva:Mikkola ja Soppeenmäen asutuskeskusta
pohjoisesta
" 261 koejaa Mikkolan länsipuolella pellolla tehtiin
kaiyinkoneella, joka poisti ruokamullan.
" 262 Vv. 1959 -1960 tutkittu alue Salomaan (vaalea talo
vas.kesk) pihalla, sekä Mikkolan pelto(etualalla),
johon tehtiin koejia.
" 263 koejaa tielinjalla, ruokamulta poistettuna ja poh-
ja osaksi silotettuna ja puhdistettuna. Kuv.lännes-
tä.

Ylöjärvi-Mikkola
Koekaivausten tulokset 11.7.1972.

